

Дата: 21.11.22

Клас: 4 – Б

Предмет: Українська мова

Вчитель: Лисенко О. Б.

Тема: Досліджуй закінчення іменників чоловічого роду в орудному відмінку однини.

Мета: узагальнити знання про іменники; вчити правильно писати закінчення іменників чоловічого роду в орудному відмінку однини; удосконалювати навички звуко-буквеного аналізу; розвивати критичне мислення, увагу, спостережливість, пам'ять, усне і писемне мовлення; удосконалювати навички письма; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни та країн-сусідів.

Хід уроку

Користуйтеся презентацією під час опрацювання даної теми уроку або відео уроком за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=g9d164HNt4E>

В презентації за слайдом ви можете перевірити правильність виконання завдань.

1. Організаційний момент.

Приготуйте, будь ласка, все, що потрібно для уроку: підручник, зошит, ручку, олівці, лінійку, чернетку.

Старанно працюйте. Не забувайте робити хвилинки відпочинку та релаксації під час уроку.

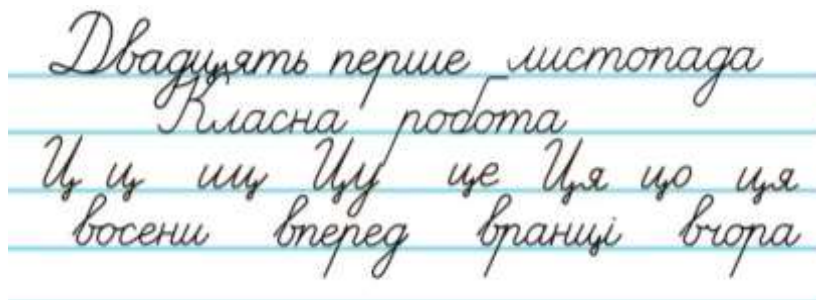
2. Актуалізація опорних знань.

1) Емоційне налаштування.

Вправа «Подаруй усмішку і тепло своїх долоньок».

2) Хвилинка каліграфії.

3) Вправа «Словникові слова».

1. Розгадай ребус. Яке слово заховалось?
2. Склади з цим словом речення.

4) Гімнастика для очей.

3. Повідомлення теми уроку.

❖ Сьогодні на уроці ми будемо досліджувати закінчення іменників чоловічого роду в орудному відмінку однини.
❖ Продовжимо подорожувати Італією.

4. Основна частина.

1) Вправа 1,2 УСНО Допоможи Щebetунчикoві правильно написати закінчення у виділеному слові. Для цього скористайся таблицею на наступній сторінці.

Ми з моїм
товариш.....
любимо грати в
теніс.

Називний відмінок хто? що?	Орудний відмінок ким? чим?		
	-ом	-ем	-єм
парк ☐	парком	_____	_____
день ☐	_____	днем	_____
ніж ☐	_____	ножем	_____
калач ☐	_____	калачем	_____
душ ☐	_____	душом	_____
чай ☐	_____	_____	чаем

Проведи дослідження.

Проведи дослідження!

1. До якого роду належать подані в таблиці іменники?
2. Які закінчення вони мають у називному відмінку?
3. У якому слові основа закінчується на [й]?
4. Яке закінчення воно має в орудному відмінку?
5. Яке слово в орудному відмінку має закінчення -ом?
На твердий чи м'який звук закінчується його основа?
6. Які слова мають в орудному відмінку закінчення -ем?
7. На які звуки закінчуються основи цих слів?
8. Перевір свої висновки за правилом.

ЗАПАМ'ЯТАЙ ПРАВИЛО!

Іменники чоловічого роду в орудному відмінку однини мають:

- ❖ закінчення -ом, якщо їх основа закінчується на твердий приголосний звук, крім [ж], [ч], [ш]: парком;
- ❖ закінчення -ем, якщо їх основа закінчується на м'який приголосний звук або [ж], [ч], [ш]: днем, ножем, калачем, душом;
- ❖ закінчення -єм, якщо їх основа закінчується на [й]: чаєм.

2) Вправа 3. Запиши речення, розкривши дужки. Познач закінчення у змінених словах.

1. Мій дідусь працює (охоронець).
2. Марійка трохи змокла під (дощ).
3. Гостей на українському весіллі пригощають (коровай).
4. Журавлі в небі летять (ключ).
5. Грибники сплутали змію з (вуж).

Фізкультхвилинка.

3) Вправа 4. Спиши текст, додавши пропущені закінчення у словах. Скористайся поданим нижче правилом.

ПРАВИЛО

Іменники чоловічого роду з основою на -р в орудному відмінку однини мають закінчення -ом або -ем. Написання їх треба перевіряти за орфографічним словником.
Наприклад: школяр, -а, ор. -ем.

Після закінчення школи ви будете обирати собі професію. Кому подобається мистецтво, той може стати модельєр...**ом**, актор...**ом**, дизайнер...**ом**. Хто любить будувати, може бути інженер...**ом**, конструктор...**ом**, архітектор...**ом**, маляр...**ем**. А хтось захоче бути лікар...**ем**, перукар...**ем**, авіатор...**ом**, кухар...**ем**, менеджер...**ом**, банкір...**ом**.

5. Заключна частина.

- 1) Підсумок.
- 2) Вправа «Загадкові листи».

3) Домашнє завдання.

Підручник ст. 56-57 вивчити правила; ст.57, Вправа 6, гр. А Вправа 5. Вправа 6. Спиши текст, розкривши дужки. Підкресли іменники у виділених реченнях. Зверху познач їхній відмінок.

Вправа 5. Ким ти хочеш стати, коли виростеш? Чому тобі подобається ця професія? Склади про це текст (3–4 речення).

Зразок:

■ Моя мрія стати лікарем. Лікарем, якого не боятимуться, лікарем, який буде допомагати людям.
Щоб стати хорошим лікарем потрібні знання і наполегливість. Я знаю, що мені доведеться багато часу вчитися.
Але впевнена, що у мене все вийде і я зможу стати відмінним лікарем.

Роботи надсилайте на Human або на ел. пошту lenusya.lysenko@gmail.com

